

Portbesiktning: Bedömning av brister vid Återkommande- (ÅB), Första- (FB) och Revisionsbesiktning (Rev)

Sammanställ av Swetic TK-lyft				Datum 2023-02-09	Rev 5
Aktuell föreskrift BFS 2011:12 med ändringar	ÅB Notering (N) Brist nivå 2 Brist nivå 3	BFS 2011:12 KAP3. 20§	FB, Rev N, 2, 3	BFS 2011:12 KAP3. 8§	Kommentar: Notering är bra att veta, upplysning. Brist nivå 2 är en brist som inte har omedelbar betydelse för säkerhet och hälsa. Brist nivå 3 är en brist med omedelbar betydelse för säkerhet och hälsa.
<p>BFS 2011:12 med ändringar.</p> <p>§§ 8, 20 beskriver punkter som ingår i en första- och revisionsbesiktning respektive återkommande besiktning.</p> <p>§§ 22, 23, 24 beskriver vilken nivå besiktningsorganen ska bedöma upptäckta brister vid en återkommande besiktning.</p> <p>§§ 10, 11 beskriver motsvarande nivå för första- och revisionsbesiktning.</p>					

1	Dokumentet "Försäkran om överensstämmelse" saknas vid en första besiktning.	-		N		<i>Enbart avsaknad av dokumentet överensstämmelse medför inte brist under förutsättning att det finns en tillverkningsskylt med ett CE-märke.</i>
2	En grind där inte alla ingående delar omfattas av överensstämmelsen.	Avbryt		3	2	<i>En grind är att betrakta som en motordriven port. Omfattas inte samtliga ingående delar av överensstämmelsen går inte grinden att besiktiga, den är ej satt på marknad på rätt sätt.</i>
3	Dokumentet "Försäkran om överensstämmelse" saknas som visar att installationsfasen är bestyrkt vid första återkommande besiktning.	Avbryt		-		<i>Saknas ett bestyrkande som omfattar installationsfasen vid första återkommande besiktningen går det inte att slutföra den återkommande besiktningen. Besiktningen avbryts, ett meddelande skrivs till kund att uppgift om att installationsfasen är bestyrkt saknas, alternativt genomförs en första besiktning. Det är lämpligt att dokumentera detta i skötseljournal.</i>
4	Dokumentation om vilka valda säkerhetskomponenter som porten utrustades med när den togs i drift saknas.*	2	8	3	2	<i>I journal/loggbok ska det framgå vilka säkerhetsfunktioner som porten var utrustad med när den togs i drift (Uppgifterna kan även framgå av egenkontrollprotokoll eller i instruktionsbok). Detta är nödvändigt för att det ska gå att kunna bedöma om porten, vid en första besiktning, är monterad enligt specifikation, samt att kunna göra en bedömning om porten ändrats vid återkommande besiktning eller om omgivande miljö ändrats på ett sådant sätt att nya krav på säkerhetsutrustning tillkommit. * För att portbranschen ska få tid på sig att uppdatera rutiner runt dokumentation bör denna punkt inte tillämpas förrän efter den 1 Juli 2023.</i>

Aktuell föreskrift BFS 2011:12 med ändringar	ÅB Notering (N) Brist nivå 2 Brist nivå 3	BFS 2018:2 H18 Kap. 3 20 §	FB, Rev N, 2, 3	BFS 2018:2 H18 Kap. 3 8§	Kommentar Notering är bra att veta, upplysning Brist nivå 2 är en brist som inte har omedelbar betydelse för säkerhet och hälsa Brist nivå 3 är en brist med omedelbar betydelse för säkerhet och hälsa.
--	--	-------------------------------	---------------------------	-----------------------------	--

5	Motordriven port som öppnas mot en offentlig miljö, t.ex. på bottenplan i en flerfamiljs fastighet eller i fristående garagelänga samt uppfyller inte säkerhetstekniska krav.	Avbryt		3	1	<i>Garageportar ska uppfylla de tekniska krav som ställs för en port i den miljö den är installerad i. Det skall vara dokumenterat vilka säkerhetskomponenter som fanns vid installationen. Även motordrivna portar i flerbostadshus eller i fristående garagelänga är besiktningspliktiga. Ett flerbostadshus definieras som ett bostadshus med minst tre bostadslägenheter. Saknas en överensstämmelse och/eller en tillverkarskylt vid första återkommande besiktningen går det inte att slutföra den återkommande besiktningen. Besiktningen avbryts, ett meddelande skrivs till kund. Det är lämpligt att dokumentera detta i skötseljournal.</i>
6	En gammal manuell port som blivit motoriserad som saknar en CE-märkning och överensstämmelse på den kompletta maskinen.	Avbryt		3	1	En motordriven anordning som ska besiktigas enligt Boverkets regler, men som inte har besiktigats, får inte användas.
7	Garage i privat miljö	-		-		<i>Inget besiktningskrav för portar/grindar för enskilt bruk i anslutning till småhus (D.v.s. porten öppnas inte mot publik miljö). Däremot krav på CE-märkning. Maskindirektivet gäller även för konsumentprodukter.</i>
8	Porten är ändrad på sådant sätt att den skulle varit revisionsbesiktigad. Gäller även vid ändring av verksamheten i byggnaden.	3	5	-		<i>Revisionsbesiktning ska genomföras, kan göras i samband med den återkommande besiktningen. Genomförs ingen revisionsbesiktning blir det beslut 3 vid den återkommande besiktningen. Krav på att en revisionsbesiktning ska genomföras för den ändrade delen skrivs in i skötseljournalen.</i>
9	Äldre port som flyttats. Gäller även flyttbara grindar på t.ex. byggarbetsplatser.	-		-		<i>Se Boverket informerar 2009:8 ang. flyttning av port. Finns även att läsa på Boverkets hemsida, PBL-kunskapsbanken. Första besiktning ska genomföras men ingen ny CE-märkning och dagens krav ska vara uppfyllda.</i>
10	Tillverkarskylt/Maskinskyt på port/grind saknas.	2	7	3	2	Tillverkarskylden ska omfatta hela porten/grinden som en komplett maskin. Den ger en spårbarhet till tillverkaren av den kompletta maskinen. På en tillverkarskyt ska det finnas ett CE-märke. Saknas tillverkarskylden går det inte att genomföra en första besiktning. Beslut 2 vid återkommande besiktning

Aktuell föreskrift BFS 2011:12 med ändringar	ÅB Notering (N) Brist nivå 2 Brist nivå 3	BFS 2018:2 H18 Kap. 3 20 §	FB, Rev N, 2, 3	BFS 2018:2 H18 Kap. 3 8§	Kommentar Notering är bra att veta, upplysning Brist nivå 2 är en brist som inte har omedelbar betydelse för säkerhet och hälsa Brist nivå 3 är en brist med omedelbar betydelse för säkerhet och hälsa.
--	--	-------------------------------	---------------------------	-----------------------------	--

11	Instruktioner på svenska språket saknas	2	7	2	8	<i>Ska finnas tillgänglig vid besiktningen.</i>
12	Underhållsinstruktion och/eller skötseljournal saknas.	2	8	2	8	<i>Ska finnas tillgänglig vid besiktningen.</i>
13	Dokumentation av fortlöpande tillsyn, skötsel och underhåll i skötseljournal saknas.	2	8	-	-	Skötsel och tillsyn av motordrivna portar och liknande anordningar bör utföras med hänsyn tagen till användarfrekvens och omgivande miljö, dock minst två gånger per år, om inget annat anges i tillverkarens instruktioner. Antal servicetillfällen ska framgå av skötseljournalen.
14	Kontroll av att de brister, som konstaterades vid föregående besiktning men inte ansågs ha omedelbar betydelse för säkerhet och hälsa, har åtgärdats.	3	9			Kvarstår brister enligt BFS 2018:2 H18 Kap. 3 20 § 2, 6, 7 eller 8 från föregående kontroll utgör dessa var för sig omedelbar risk för hälsa och säkerhet.
15	Kontroll av föregående protokoll/Föregående protokoll saknas	3		3		Den som äger eller annars ansvarar för anordningen ska vid återkommande besiktning uppvisa protokollet från den senaste kontrollen för kontrollorganet. Om sådant protokoll inte visas upp ska samtliga brister som kvarstår efter avslutad kontroll anses utgöra omedelbar risk för säkerhet och hälsa.
16	Fjäderbrottsskydd ur funktion	3	4	3	6	<i>Är porten satt på marknaden med fjäderbrottsskydd ska förutsättningar för funktion kontrolleras.</i>
17	Instruktion för frikoppling/nödmanövreringsanordning av maskineriet saknas.	2	7	2	8	<i>Ska finnas väl synlig när frikoppling/nödmanövrering är ett krav. Finns det inte ett krav på frikoppling/nödmanövrering kan det framgå i portens dokumentation hur den manövreras.</i>
18	Frikoppling /nödmanövreringsanordning fungerar inte.	2, 3	1	3	6	<i>Miljön som porten är installerad i ska beaktas. Finns det instängningsrisk ska frikoppling/nödmanövreringsanordningen vara nåbar från betjäningsplanet. Frikoppling av portblad ska utföras enligt instruktion.</i>
19	Taksjutport felaktigt balanserad.	2, 3	1	3	1	Frikoppling av portblad ska utföras enligt instruktion, skapar ett frikopplat portblad en ny risk är det en brist. Porten bör vara viktlös från 1m vid frikoppling. Det finns risk för oförutsedd rörelse när den provas ovanför betjäningsplanet.

Aktuell föreskrift BFS 2011:12 med ändringar	ÅB Notering (N) Brist nivå 2 Brist nivå 3	BFS 2018:2 H18 Kap. 3 20 §	FB, Rev N, 2, 3	BFS 2018:2 H18 Kap. 3 8§	Kommentar Notering är bra att veta, upplysning Brist nivå 2 är en brist som inte har omedelbar betydelse för säkerhet och hälsa Brist nivå 3 är en brist med omedelbar betydelse för säkerhet och hälsa.
--	--	-------------------------------	---------------------------	-----------------------------	--

20	Vertikalport saknar nedstörtningsskydd. Portmaskineriet kan frikopplas.	3	1	3	6	<i>Beslut 3 vid första återkommande besiktning under förutsättning att porten skulle varit utrustad med nedstörtningsskydd vid första besiktning.</i>
21	Slaklina stoppar ej port	3	1	3	6	<i>Om porten är utrustad med slaklineavkänning. Provas enligt tillverkarens instruktion.</i>
22	Kraftbegränsningen saknas eller är felaktigt justerad (lyftkraft för stor).	3	4	3	6	<i>Är porten CE-märkt utan kraftbegränsning ska det tydligt framgå av portens dokumentation. Om kraftbegränsning är aktiverad/finns ska det framgå av portens instruktion vid vilket värde den ska bryta</i>
23	Vikport har för hög klämkraft mot vägg eller mellan vickdelar.	2, 3	4	3	6	<i>Bedömningsfråga bland annat beroende på avstånd till vägg eller föremål. Understiger avståndet 500mm finns det klämrisiker.</i>
24	Hålldonsmanövrerad port sitter i felaktig miljö.	3	5	3	1	Miljö enligt SS-EN 12453 med ändringar
25	Klämskyddslist eller motsvarande, ur funktion.	3	1	3	6	
26	Klämskyddsövervakningen har kopplat över portens funktion från impulsstyrning till hålldonsstyrning.	2, 3	1	3	6	<i>Har en port satts på marknad/förstabetesiktigats med impulsstyrning ska den gå med impulsstyrning. Det är inte tillåtet att manövrera en port i publik miljö med hålldon. Om porten ska gå med hålldon i fortsättningen ska den revisionsbesiktas.</i>
27	Klämskyddslist eller motsvarande för huvudstängkant, reverseringsfunktion fränkopplas för tidigt.	3	1	3	6	Bortkoppling av reverseringsfunktion får ske mindre än 50 mm från golv för vertikala porter, samt mindre än 25 mm för horisontella portar från stängdläge.
28	Frånskiljningsanordning (säkerhetsbrytare, stickpropp) saknas.	3	1	3	6	<i>Beslut 3 vid första återkommande besiktning.</i>

Aktuell föreskrift BFS 2011:12 med ändringar	ÅB Notering (N) Brist nivå 2 Brist nivå 3	BFS 2018:2 H18 Kap. 3 20 §	FB, Rev N, 2, 3	BFS 2018:2 H18 Kap. 3 8§	Kommentar Notering är bra att veta, upplysning Brist nivå 2 är en brist som inte har omedelbar betydelse för säkerhet och hälsa Brist nivå 3 är en brist med omedelbar betydelse för säkerhet och hälsa.
--	--	-------------------------------	---------------------------	-----------------------------	--

29	Frånskiljningsanordning (säkerhetsbrytare, stickpropp) placerad högre än 1,9 m över betjäningsplanet	3	1	3	6	<i>Betjäningsplanet utgörs av ställe dit man har fast tillträde. Beslut 3 vid första återkommande besiktning.</i>
30	Manöverdon saknar märkning.	2	7	2	8	Manöverdon ska vara väl definierade. För nödstopp se stoppdon saknas
31	Stoppdon fungerar inte.	3	1	3	6	
32	Stoppdon saknas	3	1	3	6	<i>Finns det en möjlighet att starta en port ska det även gå att stanna (stoppa) porten.</i>
33	Nödstoppdon saknas	3	1	-	-	<i>Det finns inget krav på nödstopp på nya portar (endast stoppdon krävs). På portar som är satta på marknaden med nödstoppdon skall dessa kvarstå.</i>
34	Manöverdon till porten ur funktion.	2	2	2	7	<i>Under förutsättning att besiktning/funktionskontroll går att genomföra. Finns det manöverdon ska detta fungera.</i>
35	Nyckel kärvar i hålldonsmanöverdon	3	1	3	6	<i>Nyckelbrytare ska ha fjäderbelastad återgång för att få användas vid hålldonskörning.</i>
36	Gångdörrsbrytare ur funktion/saknas	3	1	3	6	
37	Säkerhetsfotocell ur funktion/saknas. Krav på fotocell finns.	3	1	3	6	<i>Minst en fotocell/ljusbom ska detektera hinder på höjder enligt standardens krav, max. 300 mm från mark för vertikal port och 700 mm för horisontell port/grind. Eftermonteras fotocell/ljusbom ska motsvarande yta detekteras.</i>
38	Säkerhetsdraget/returdraglina ur funktion/saknas.	3	1	3	2	
39	Manöverskåp i offentlig miljö kan öppnas av obehörig	2, 3	1	3	4	<i>Beslut 3 om luckan inte går att låsa, står öppen.</i>
40	Reparation av brusten balansfjäder i maskindriven port	-	-	-	-	<i>Troligtvis har fjädern uppnått sin konstruktiva livslängd och bör bytas. Fungerar porten som den ska, ingen åtgärd. Fjädern kontrolleras i den fortlöpande tillsynen.</i>
41	Klämrisk vid låga portar. Rörliga delar ej skyddade under 2,5 m	3	1	3	6	<i>Vid återkommande besiktning, beslut 3 om skydd har demonterats, skadats.</i>
42	Skador på portblad som innebär risk för skärskador/ihakning.	3	5	3	1	<i>Finns risk för skärskador/ihakning så är det en brist</i>

Aktuell föreskrift BFS 2011:12 med ändringar	ÅB Notering (N) Brist nivå 2 Brist nivå 3	BFS 2018:2 H18 Kap. 3 20 §	FB, Rev N, 2, 3	BFS 2018:2 H18 Kap. 3 8§	Kommentar Notering är bra att veta, upplysning Brist nivå 2 är en brist som inte har omedelbar betydelse för säkerhet och hälsa Brist nivå 3 är en brist med omedelbar betydelse för säkerhet och hälsa.
--	--	-------------------------------	---------------------------	-----------------------------	--

43	Skador på portblad. T.ex. skruvar saknas i gångjärnen, mindre deformationer utan skärrisk.	-		-		<i>Bedömningsfråga. Så länge det inte påverkar portens rörelse/funktion eller hållfasthet, ingen notering.</i>
44	Sprucken ruta	3	5	3	1	<i>Om sprickan i rutan ger upphov till risk för skärskador. eller kan lossna.</i>
45	Lyftlina, kedjor eller liknande utrustning sliten eller skadad.	3	3	3	2	<i>Kassationskriterier saknas i portstandarder, bedömning av kassation enligt tillverkarens instruktioner. Finns inga instruktioner ska bedömningen vara att skadad lina är kassation.</i>
46	Linlås/beslag skaver vid öppning och stängning.	N, 3	3	3	1	<i>Bedömningsfråga. Notering om skadan inte påverkar hållfastheten Beslut 3 vid synbar skada.</i>
47	Skenor för styrrullar skadade.	3	3	3	2	<i>Risk för urspårning</i>
48	Styrrulle saknas.	3	3	3	2	
49	Gummikappor/fingerskydd i vikedelen eller till karmgångjärnen trasiga på vikport	3	1	3	6	Portar kan vara satta på marknaden(CE-märkta) utan gummikappor. Om gummikappor finns ska dessa vara hela.
50	Torrspucket kablage.	2, 3	2	3	6	<i>Bedömningsfråga</i>
51	Kapslingar skadade/saknar lock	2, 3		3	6	<i>2, 3 Beroende på spänning. Kan inte spänningen avgöras enligt el-schema ska bedömning 3 användas. Finns risk för skärskador, se "Skador på portblad som innebär risk för skärskador/ihakning."</i>
52	Trafikljus/varningsljus fungerar ej.	2	2	2	7	<i>Är porten utrustad med trafikljus/varningsljus ska de fungera.</i>